

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร

กาญจนา ฐปบุชา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 127 คน ซึ่งได้มาจากการใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) แต่เพื่อความคลาดเคลื่อนทางวิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .968 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยใช้ค่าที (t test) แบบ Independent samples สำหรับประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

- ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้นี้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ

คำสำคัญ

ความพึงพอใจ การบริหารงานวิชาการ ครู

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนามนุษย์ ให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา มีความรู้ความสามารถและเป็นฐานที่มั่นคงให้กับประเทศชาติ ที่จะสามารถนำความรู้มาพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าในทุกๆด้าน ดังที่ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2560, หน้า 10) กล่าวว่า การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่จะประสบผลสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารและครูเป็นสำคัญ ขณะที่ อำนวย ทองโปรง (2558, หน้า 41) กล่าวสอดคล้องว่า ผู้บริหารจะต้องบริหารจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่ถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

การบริหารวิชาการ เป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศชาติ ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำด้านวิชาการเป็นอันดับแรก เพราะหน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านวิชาการ (จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ, 2560) อย่างไรก็ตามการพัฒนาด้านวิชาการของสถานศึกษา มิใช่เพียงผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้น แต่ครูและบุคลากรทางการศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนงานวิชาการให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น

ปัจจุบันสภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษาแต่ละแห่ง พบว่า ครูไม่ปรับเปลี่ยนวิธีการในการจัดการเรียนการสอน ขาดการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ขาดการนิเทศติดตามที่ไม่ต่อเนื่อง การบริหารงานวิชาการไม่คล่องตัว และขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน อย่างไรก็ตามโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ยังพบปัญหาเช่นเดียวกัน เช่น การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดหลักสูตรท้องถิ่น ไม่สอดคล้องกับสภาพจริงของท้องถิ่น และไม่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาไม่เพียงพอกับความต้องการ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ รวมไปถึงขาดการซ่อมบำรุงสื่อและเทคโนโลยีต่างๆให้พร้อมใช้งานรวมถึงการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายค่อนข้างน้อย และมีแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ไม่เพียงพอ ด้านการนิเทศติดตามสนับสนุนให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการออกแบบการนิเทศติดตาม รวมถึงการนิเทศติดตามไม่มีความต่อเนื่อง และไม่เป็นระบบ จากสภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนบางส่วนไม่ค่อยดีเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 เพื่อเป็นแนวทางให้การ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์มีการพัฒนา เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 190 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่อยู่ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขต จตุรวิทย์ ซึ่งประกอบด้วย 4 โรงเรียน 1) โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี 2) โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 3) โรงเรียนกุนนทีรุทธารามวิทยาคม และ 4) โรงเรียนพุทธจักร จำนวน 127 คน ซึ่งได้โดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) แต่เพื่อความคลาดเคลื่อนทางวิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 128 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร (2) ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ (4) ด้านการนิเทศติดตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .968 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ความพึงพอใจ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ 5 4 3 2 และ 1

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ สระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ โดยการวิเคราะห์ค่าที (t test) แบบ Independent Samples
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffé Posthoc Comparison)

ผลการวิจัย

1. ครูที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และมีประสบการณ์ในการทำงาน 5 – 10 ปี
2. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
3. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพจริงของท้องถิ่น
4. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีสำหรับใช้ในการเรียนการสอน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้

5. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

6. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศติดตาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีการนิเทศทุกภาคเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7. ครูที่มีเพศและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานครภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบ มีการประชุมวางแผนงานและจัดอบรมด้านวิชาการให้กับครูอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเอกชัย เอกขุนฤทธิ์ (2560) กล่าวสรุปว่า การบริหารโรงเรียนพิจารณาได้จากความสำเร็จของงานวิชาการ ครูก็เป็นส่วนสำคัญที่จะนำพาองค์กรให้ไปสู่เป้าหมาย หากครูมีความพึงพอใจในการทำงาน ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง การบริหารงานวิชาการก็จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ จิรนนท์ เทศารินทร์ (2559) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อีกมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพัฒนาระบบการเรียนรู้ออกของผู้บริหาร มีการวางแผนงานอย่างเป็นระบบ มีการชี้แจงจุดประสงค์ เป้าหมายและวิธีการพัฒนาอย่างชัดเจน รวมถึงจัดอบรม

การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับครูเพื่อให้ครูสามารถปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน สามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในเรื่องอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ห้องศูนย์การเรียนรู้ต่างๆให้เอื้อต่อการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รุจิรัฐ ภู่อสาร และ จันทราณี สงวนนาม อ้างถึงใน สรรยัญญา วรรณศิลป์ (2556, หน้า 22) กล่าวสรุปว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่เรียกว่าการปฏิรูปการเรียนรู้ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้และวิธีการสอนของครู ซึ่งครูจะต้องสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เน้นการเรียนการสอนตามสภาพจริง ครูเป็นเพียงแหล่งข้อมูลจากหลายๆแหล่ง และเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพันธ์ เม้าเวียงแก (2556) เรื่อง *สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2* พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

สำหรับด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดสรรสื่อและเทคโนโลยีสำหรับใช้ในการเรียนการสอนยังไม่ทั่วถึงมากนัก หรือบางครั้งโรงเรียนอาจจะจัดสรรสื่อทรัพยากรที่ทันสมัยไว้ให้ครูได้ใช้ในการจัดการเรียนการสอน แต่ด้วยสภาพของห้องเรียนบางห้องที่ไม่เอื้อต่อการนำสื่อและเทคโนโลยีไปใช้ รวมไปถึงการพัฒนาความรู้ การฝึกอบรมด้านการใช้เทคโนโลยีอาจจะยังน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉัตรชัย ต้นกล้า (2560) กล่าวสรุปว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ครูผู้สอนจะต้องทำการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมๆ กับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในความคิดรวบยอด ได้ง่ายยิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

1.1 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษาจะดำเนินไปในทิศทางใดขึ้นอยู่กับการจัดทำหลักสูตร โดยหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จีรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ (2560) กล่าวสรุปว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยเน้นให้ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุกัญญา เชื้ออินทร์ (2558) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนห้วยแถลงพิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา*

เขต 31 พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรา ชาญพันธ์ (2556) เรื่อง *ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่าย โรงเรียนพรหมพิราม 6 จังหวัดพิษณุโลก* พบว่า ภาพรวมด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นที่สอดคล้องกับสภาพจริงของท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การอบรมให้ความรู้ด้านการจัดทำและการพัฒนาหลักสูตรแก่ครูยังน้อยเกินไป การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษายังขาดการสำรวจสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ นางลักษ์ ลักษณะวิมล (2560) กล่าวสรุปว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้น มีจุดประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งสถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการในการสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหาของท้องถิ่นและกำหนดความต้องการของผู้เรียน นำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงของชุมชนต่อไป

1.2 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จัดหาสื่อ และเทคโนโลยีสำหรับการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน มีการจัดอบรมและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างและการผลิตสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุระพงษ์ นามจำปา (2560) กล่าวสรุปว่า ผู้บริหารสนับสนุน วัสดุอุปกรณ์รวมถึงสื่อและเทคโนโลยีในการบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ ประพันธ์ เม้าเวียงแก (2556) เรื่อง *สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2* พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในข้อที่ผู้บริหารจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประเมินสื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อยังไม่สามารถสะท้อนผลของการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ทศนีย์ จันต๊ะ (2560) กล่าวสรุปว่า ปัจจุบันสื่อที่ผลิตขึ้นโดยใช้เทคโนโลยีที่พัฒนามาจนเจริญก้าวหน้าตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีมากมายในการใช้สื่อการเรียนการสอนนั้นต้องมีการเลือกสื่อที่เหมาะสมรวมทั้งการพิจารณาถึงคุณค่าหรือประสิทธิภาพในด้านต่างๆด้วยและจะต้องมีการประเมินสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนเพื่อจะได้นำไปแก้ไขปรับปรุงสื่อต่างๆให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายก่อนที่จะนำสื่อขึ้นไปใช้ในระบบการเรียนการสอนต่อไป และสอดคล้องกับการศึกษาของ สรัญญา วรรณศิลป์ (2556) เรื่อง *ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร* ผลการศึกษา

พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาข้อที่ผู้บริหารสถานศึกษาประเมินการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

1.3 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อาจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และการจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ถูกต้อง รูปแบบเดียวกัน และสามารถนำแผนการเรียนรู้ไปพัฒนาระบบการเรียนรู้อของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สิริพร กุ่ยกระโทก (2560) กล่าวสรุปว่าการจัดทำแผนการเรียนรู้ถือเป็นเรื่องที่สำคัญของครูมืออาชีพทุกท่าน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีนั้น คือ แผนที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความรู้ มีทักษะกระบวนการ เกิดคุณลักษณะนิสัย และค่านิยมที่พึงประสงค์

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ห้องปฏิบัติการยังขาดอุปกรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประยูร รัชฎ์กำเนิด (2560) กล่าวสรุปว่า การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นงานที่โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการอยู่แล้ว ไม่ว่าจะ เป็น ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษาต่างๆ ล้วนเป็นแหล่งเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถเข้าไปแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เพียงแต่การดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยังไม่เป็นระบบ และกระบวนการยังไม่

1.4 ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ด้านการนิเทศติดตาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้มีการนิเทศทุกภาคเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการจัดระบบการนิเทศติดตามที่ชัดเจน มีเกณฑ์การนิเทศติดตามที่ชัดเจน พร้อมทั้งแจ้งให้ครูทุกคนทราบเกณฑ์การให้คะแนนต่างๆ และมีผลย้อนกลับทันที ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลชรี พิภูลเกษม (2551, หน้า 44) กล่าวสรุปว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นความพยายามของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่จะปรับปรุง แก้ไข พัฒนาประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาชาติให้เพิ่มสูงขึ้นอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง

สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การจัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการนิเทศติดตามภายในสถานศึกษา และมีการประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษาเขต 2 แต่การนิเทศภายในสถานศึกษาอาจจะยังไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สรัญญา วรรณศิลป์ (2556, หน้า 51) กล่าว

สรุปว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาคือการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ร่วมกันปรับปรุง ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้ครู จัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขต จตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูอยู่ในบริบทการทำงานเดียวกัน ได้รับข้อมูลในการทำงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุกัญญา วรรณศิลป์ (2556) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพิเศษ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันทางสถิติ

3. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ และได้รับประสบการณ์ในการทำงานของสถานศึกษาค้นคว้า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อัจฉริ สิริเสมอภาค (2559) เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 14 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ในการพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตจตุรวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้น รวมถึงจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพจริงของชุมชนยิ่งขึ้น
2. ด้านพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแจ้งเกณฑ์การประเมินการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ชัดเจน รวมถึงการบำรุงรักษาและปรับปรุงสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรจัดให้มีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในสถานศึกษา ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน และจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้เข้าไปใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด
4. ด้านการนิเทศติดตามสถานศึกษาควรศึกษาเกณฑ์การนิเทศติดตามของเขตพื้นที่การศึกษาและนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาของตนเพื่อให้การนิเทศติดตามเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง

- กุลขันธ์ พิภูลเกษม. (2551). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิรนนท์ เทศารินทร์. (2559). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 การศึกษาอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จิรวิทย์ มั่นคงวัฒนะ. (2560). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/344746>
- ฉัตรชัย ต้นกล้า. (2553). การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก <http://goo.gl/eZR62G>
- ทัศนีย์ จันดิยะ. (2560). การประเมินสื่อการเรียนการสอน. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/373655>
- นงลักษณ์ ลักษณะวิมล. (2560). การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษา. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/201190>
- ประพันธ์ เม้าเวียงแก. (2556). สภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 การศึกษาอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ประยูร รัชฎ์กำเนิด. (2560). แนวทางการพัฒนาแหล่งเรียนรู้. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/341902>
- เพชรฯ ชาญพันธ์. (2556). ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายโรงเรียนพรหมพิราม 6 จังหวัดพิษณุโลก สารนิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยทองสุข.
- ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 3 .วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สร้อยญา วรรณศิลป์ (2556) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนห้วยแถลงพิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สิริพร กุ่ยกระโทก. (2560). การนำเสนอรูปแบบในแผนการจัดการเรียนรู้. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/259681>

สุกัญญา เชื้ออินทร์. (2560). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนห้วยแถลง
พิทยาคมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

สุระพงษ์ นามจำปา. (2560). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. ค้นเมื่อ 25 เมษายน 2560, จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/341902>

อัจฉรี สิริเสมอภาค. (2559). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา
อำเภออกลง จังหวัดภูเก็ต สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 14 การศึกษาอิสระ สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อานวย ทองโปร่ง. (2558). ภาวะผู้นำและนวัตกรรมทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มิตรภาพการพิมพ์และสตูดิโอ.

เอกชัย เอกขุนฤทธิ์. (2560). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. ค้นเมื่อ 30 เมษายน 2560, จาก
<https://www.gotoknow.org/posts/518295>